

ECHO ZAGŁĘBIA KRAKOWSKIEGO

Bezpartyjny tygodnik poświęcony sprawom Zagłębia Krakowskiego

Nr. 4.

Niedziela, dnia 26 kwietnia 1931.

Rok I.

Rękopisów Redakcja nie zwraca. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Redaguje Komitet
SZCZĘŚĆ BOŻE!

Redakcja i Administracja: Jaworzno ul. Mickiewicza
Konto czekowe P. K. O. Nr. 404.101. Tel. Nr. 35.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA CZYNNA CODZIENNIE OD GODZ. 15 DO 18.

Podział Administracji Państwa.

W Nrze 1 naszego pisma na str. 4 p. J. J. poruszył sprawę, rzucenia pow. miechowskiego, olkaskiego i pinczowskiego do woj. krakowskiego. W Nrze 3 na str. 1 p. J. P. poruszył sprawę projektu utworzenia województwa górnośląskiego. Ponieważ sprawa ta jak widać z tego, interesuje szeroki ogół naszego Zagłębia dlatego umieszczamy artykuł p. T. G. który ujmuje tę sprawę z innego punktu widzenia.

REDAKCJA.

Jednym z najpilniejszych zadań, jakie wysunęła przed nami obecna historia, to należała **organizacja administracyjna młodego państwa**. Spadek po zaborach w tym zakresie **zaciążył** w wysokim stopniu na normalnym jego rozwoju. Wszak w trzech dzielnicach ma **rozmaita organizację** administracyjną, i samorządową.

Sprawa naszego podziału administracyjnego państwa pod hasłem zatarcia blizn zaborów i zmazania granic **zaprzątała umysły nasze** od szeregu lat. Ankiety, masy materiałów w tej sprawie czekają na uporządkowanie i wyciągnięcie należytych wniosków co do podziału. Nie ulega wątpliwości, że przy nowym podziale administracyjnym muszą być brane pod uwagę **względów terenowe, gospodarcze, kul-**

turalne i ich poziom i stopień rozwoju.

Na terenie b. zaboru pruskiego i austriackiego mamy gminy jednostkowe, małe powiaty, na terenie b. Kongresówki gminy zbiorowe, wielkie powiaty, to samo, jeżeli chodzi o obszar województw poszczególnych. Wskutek polityki zaborczej charakter trzech dzielnic jest jednolity, jeżeli wziąć pod uwagę względy gospodarcze, kulturalne i inne.

Komisja usprawnienia administracji publicznej przy prezesie Rady Ministrów wychodzi z założenia że podziału administracyjnego należy dokonać przede wszystkim **ze stanowiska potrzeb samorządowych** uwarunkowanych siłą finansową i społeczną o ile chodzi o gminy zbiorowe, powiaty. Podstawę terytorjalną dla samorządu gminy zbiorowej stanowić będzie **skupienie gmin**, które ciąży ku jednej z gmin jako ośrodka gospodarczego, czy kulturalnego. Powiaty które nie mogą sprostać zadaniom samorządowym z racji słabej siły finansowej czy społecznej, **muszą ulec rozdzieleniu**. Województwa będą organizowane **na podstawach** siły finansowej, gospodarczej, kulturalnej, z uwzględnieniem momentów administracyjnych politycznych, wojskowych. Nie należy zapominać i o tem, że **względów oszczędnościowych** odgrywają tu pierwszorzędą rolę. W myśl

tego projektuje się zniesienie 5-6 województw, 30 starostw, a co zatem idzie tyleż urzędów skarbowych kas skarbowych, ziemskich i t. p.

Według zaczerpniętych informacji na terenie Województwa Krakowskiego **będą zwiniete: pow. wielicki, pilzneński, grybowski, dąbrowski, makowski i oświęcimski** i odpowiednio rozdzielone między powiaty sąsiedzkie. Województwo krakowskie ma ulec rozparcelowaniu w ten sposób, że **straci powiaty: żywiecki, bielski, oświęcimski chrzanowski na rzecz górnośląskiego woj.** a otrzyma połowę województwa kieleckiego bez miasta Kielc, a więc powiaty olkuski, miechowski, pinczowski. W ten sposób województwo krakowskie ma mieć **charakter rolniczy** a woj. śląskie powiększone ponadto o powiaty będziński, zawierciański ma mieć charakter **wielkiego centrum przemysłowego**.

W naszych czasach **dokonywa się rzecz wielkiej wagi** która specjalnie dla naszych powiatów może zadecydować o wielkich zmianach nie dających się w tej chwili obliczyć w następstwach.

W tej sprawie tak ważnej zabieramy głos w następnym numerze.

Komunikat Redakcji.

Niniejszy numer wysyłamy jako ostatni „okazowy”.

Wszystkim P.T. Czytelnikom, którzy, po otrzymaniu niniejszego numeru nie wpłacą prenumeraty **wstrzymujemy wysyłkę następnego numeru.**

Przypominamy więc wszystkim P. T. Czytelnikom, aby bezwzględnie wpłacili prenumeratę na konto P. K. O. 404.101.

REDAKCJA.

Od wydawnictwa.

Z niniejszym numerem zamykamy pierwszy miesięczny okres naszego wydawnictwa „ECHO ZAGŁĘBIA KRAKOWSKIEGO”.

W myśl naszych zapowiedzi, danych społeczeństwu Zagłębia, szliśmy dotychczas i **pójdziemy nadal drogą bezpartyjną**, kierując się myślą zasadniczą, służenia interesom państwowym jakoteż interesom wszystkich warstw ludności.

Nie kierowaliśmy się i nie będziemy się kierowali sympatjami żadnego obozu. Dla nas **najwyższą sympatią jest Wódz Narodu Marszałek Józef Piłsudski** a Jego idea, Jego cele i wskazania są i będą drogą przewodnią w naszej pracy.

Nie próbowaliśmy i nie zamierzamy się niezgodzie społecznej, lecz nawoływać będziemy **do zgodnej współpracy wszystkich** Obywateli Zagłębia **dla Państwa i zaspokojenia słuszných interesów** ludności Zagłębia.

Miarą tego, że Zagłębie potrzebowało swojego tygodnika niechaj będzie **ogólne zadowolenie**, które po ukazaniu się „ECHA” objawiło się **w dziesiątkach listów nadsyłanych do Redakcji.**

Poza mnóstwem pism od pojedynczych osób otrzymaliśmy wyrazy sympatii i zadowolenia od Zw. Nauczycielstwa Polskiego, Związku Legionistów, Związku Harcerstwa, Związku Strzeleckiego, Organizacji Straży pożarnej, Stow. Rezerwistów i b. Wojsk.

Spodziewamy się, że tak sympatycy naszego pisma jakoteż pozostałe związki i organizacje popieśszą z wyrażeniem swojej opinii o naszym piśmie!

Nie chodzi zasadniczo o formę, gdyż pod tym względem widzimy niedomagania, które staramy się usunąć, lecz chodzi o treść.

Kierując się zasadą, że **interes Państwa**

jest najważniejszy, w naczelnych artykułach omawiać będziemy sprawy **ogólnopaństwowe** i te sprawy Zagłębia, które wiążą się z interesami Państwa.

Ze względu na charakter **robotniczo-rolniczy Zagłębia** umieszczać będziemy artykuły **tych warstw ludności** naszego Zagłębia.

Jako **pismo regionalne** musimy być wyrazem życia całego Zagłębia i dlatego prowadzić będziemy następnie **dział p.t. „Echo z Zagłębia”**

Na życzenia Związków i Organizacji wprowadzamy następujące działy

- 1) **Z życia Strzeleckiego.**
- 2) **„ Harcerstwa.**
- 3) **Wyścig pracy strażackiej.**
- 4) **Z życia sportowego.**

Ponadto prowadzić będziemy tygodniową **kronikę miejscową**, z Polski i ze świata.

Dotychczas **wysłaliśmy** na teren Zagłębia z górą 10.000 egzemplarzy licząc, że przeszło 30.000 osób czytało nasze czasopismo.

Wchodząc w drugi miesiąc pracy wydawniczej spodziewamy się bardzo silnego poparcia ze strony obywatelstwa Zagłębia.

Równocześnie przyjemnie nam podzielić się z P. T. Prenumeratorami i Czytelnikami wiadomością że przystąpiliśmy do założenia Spółki Wydawniczej.

Czynimy to dlatego, aby jak najszerzy Zespół P. T. Obywateli Zagłębia mógł wziąć udział w naszej pracy. Udział w Spółce Wydawniczej wynosi 50 zł., którą to kwotę można wpłacić gotówką albo ratami na konto P.K.O. 404.101 po uprzednim podpisaniu deklaracji. Po deklaracji zgłaszać się można w Chrzanowie u W.P. Jana Janoty, I. Majchrowicza i Juliusza Ingłota. W Jaworznie u W.P. Józefa Piątkowskiego i Alojzego Brożka. W Trzebini u W.P. Władysława Wronek i u W.P. Dobosza w Młoszowej. W Szczakowie u W.P. Władysława Błońskiego. W Krzeszowicach u W.P. Władysława Sosny.

Najpiękniejszy Pomnik Niepodległości

Ośrodek Zdrowia w Chrzanowie.

Pamiętamy wszyscy wstrząsające sceny z „Ludzi bezdomnych” Żeromskiego, gdzie wielki pisarz opowiada o nędzy i przerażającym brudzie niektórych dzielnic Warszawy. Od tej chwili dużo zmieniło się w Polsce na lepsze, Ustawodawstwo społeczne niepodległej Rzeczypospolitej wiele naprawiło krzywd, wciąż jednak

nędza i chorobą dwie nierozłączne towarzyszący wywierają na życie złowrogi swój wpływ!

W samym sercu krakowskiego Zagłębia w przemysłowym Chrzanowie znaleźli się ludzie odważni, ideowi, nieustraszeni, którzy zło społecznemu zajrzeli w oczy i postanowili mu zaradzić. „Z inicjatywy i staraniem Dr. Józefa Batki, prezesa Towarzystwa przeciwgruźliczego” głosi tablica umieszczona u wejścia do budynku mieszczącego „Ośrodek Zdrowia” Z pomocą finansową Izdy polskiego, Zarządu powiatu, m. Chrzanowa, Pow. Kasy Chorych, zakładów przemysłowych powiatu chrzanowskiego, „członków i dobrodziejów Towarzystwa Przeciwgruźliczego” powstało to wspaniałe dzieło. Budowa rozpoczęta 19. lipca 1927, zakończona została w listopadzie 1928, a więc w dziesięciolecie Niepodległości Polski. W ten sposób „Ośrodek Zdrowia” stał się najpiękniejszym pomnikiem Niepodległości. Bezpłatny zupełnie dla ubogich, pobiera Ośrodek Zdrowia niskie opłaty od zamożniejszych. Korzystać może z porady każdy. Jak bardzo instytucja ta była potrzebna świadczy fakt, że w ciągu 3 tylko ostatnich miesięcy ubiegłego roku 1500 ludzi otrzymało tam 3936 porad!

Urządzenie „Ośrodka Zdrowia” jest wspaniałe, europejskie. Oprobowany przez Dr. Batkę, który jest duszą instytucji zwiadam po kolei poradnię

przeciwgruźliczą, przeciwjądliczą, przeciwweneryczną i dentystyczną (ta ostatnia otwarta jest tylko dla dzieci oddział opieki nad matką i dzieckiem, laboratorium bakteriologiczno-chemiczne i lampę kwarcową. Poznają też urzędujących w Ośrodku doskonałych lekarzy specjalistów: Dr. Leona Wandycza, Kierownika Ośrodka, który jednocześnie prowadzi poradnię przeciwgruźliczą, Dr. Al. Szewczyka w przychodni przeciwwenerycznej, Dr. Pieczonkową w oddziale przeciwjądliczym, Dr. Janinę Paczowską (opieka nad matką i dzieckiem), i p. Zofję Gruszczyńską (przychodnia dentystyczna). Wszyscy ci lekarze pracują z poświęceniem, niejednokrotnie znacznie więcej, niż byliby obowiązani.

Ale nigdy niespoczywający na laurach Dr. Batko myśli już o nowych zdobyczach: np. o aparacie Roentgena, który ma być sprowadzony. Nadto buduje się wielki szpital wspólnymi siłami Zarządu Powiatu i Kasy Chorych, na 200 do 300 łóżek. Gdy szpital ten będzie gotowy nie trzeba już będzie wysyłać chorych do Krakowa.

Istnieją dwa rodzaje marzycieli: jedni poetyzują rzeczywistość, inni urzeczywistniają ideały. Twórcy „Ośrodka Zdrowia” należą napewno do tych ostatnich.

W interesie państwa.

Sprawa obciążenia 15% go dodatku pracownikom państwowym z dniem 1 maja omawianą była kilkakrotnie na łamach pism codziennych, tygodniowych i zawodowych. Pomimo poruszenia tej sprawy przez nasze czasopismo nie można nad tą sprawą przejść do porządku dziennego.

Wydaje się być zupełnie pewnym, że Rząd nie ucieknie się do tego ostatecznego środka ratowania Państwa z niebezpiecznej sytuacji, gdyby miał być inne środki. To odczuwa każdy pracownik państwowy i **przyjmie ten cios mając na uwadze interes państwa.**

„Salus republicae suprema lex”.

Dobro Rzeczypospolitej najwyższem prawem, powie sobie każdy pracownik państwowy.

Droga, jaką obrał Rząd dla ratowania Skarbu Państwa, była nie tylko krótka, ale i pewna.

Pracownicy państwowi nie potrzebują płacić, gdyż Rząd jako płatnik obetnie dodatek i na tem koniec.

Przejdzie poprzez Polskę pomruk niezadowolenia, tu i ówdzie oburzenia i na tem koniec.

Związki zawodowe pracowników państwowych

założą kategoryczny protest i na tem koniec.

Rząd uspokoi poszkodowanych nadzieją, że jest to tylko przejściowe zarządzenie i na tem koniec.

Pracownicy państwowi składając na ołtarzu Ojczyzny tę wielką ofiarę wierzą, że Rząd czyni to w imię najważniejszych spraw państwowych.

Chociaż, jakby ironją losu **równocześnie wzmożła rosnąca z dnia na dzień fala drożyzny**, pracownicy państwowi jako część społeczeństwa mającego **największe zrozumienie konieczności państwowych**, zredukują swoje wydatki, co zresztą z konieczności zrobić muszą, jednak uważają że musi to być tylko wypadek przejściowy.

Może lepiej byłoby, gdyby Rząd nie mając skądinąd środków narazie dla zatkania dziury, rozpoczął był ściągać powoli n. p. przez 6 miesięcy po 2 1/2% co nie byłoby wzbudziło takiego rozgoryczenia i niezadowolenia.

Wszak pogłoski rozsiewane były ze strony sfer rządowych o redukcji płac już przy uchwaleniu nowego budżetu. Wtedy to były oświadczenia ze strony Rządu, że narazie nie jest planowane obciążenie płac. To uspokoiło rzeszę pracowników państwowych. Tym-

czasem nagle **zaraz w pierwszym miesiącu roku budżetowego** (najniebezpieczniej dokonuje się bolesnej operacji).

Wobec szerokiego **masa bezrobotnych żyjących niejednokrotnie w ostatecznej nędzy**, redakcja płac o 15% jest niewielką ofiarą, lecz ciśnie się mimowoli na usta pytania

Dlaczego **nie wglądnie Rząd w zbyt kosztowną administrację** w zakładach prywatnych?

Dlaczego **ciągle ci którzy mają nadmiernie zyski, ponoszą najmniejsze ofiary dla państwa?**

Dlaczego **istnieje ciągle niesprawiedliwość społeczna**, i nic się w tym kierunku nie robi?

Pracownicy państwowi, **zniosą cios ten** nie spodziewany a bardzo bolesny, **ze względu na interes Państwa** który zawsze góruje w ich umysłach nad interesem osobistym, lecz domagają się akcji Rządu w kierunku **zniżki cen**, jakoteż **rozłożenia świadczeń na wszystkie warstwy społeczne**.

der.

Aleksander Niemcewicz

Dodatek do 15%

Do ostatniego swego feljetonu p. t.: „15%” uchwaliłem na Radzie Muz w dniu 24/IV 1931 nadzwyczajny dodatek.

Feljetonem tym głośno odbiło się całej prasie, najpierw - oczywiście - zagranicznej (zawsze Polacy spóźniają się z odkryciami swoich Wielkich w Narodzie), następnie krajowej. Wywołał on piorunową burzę polemik i już stworzył całą literaturę krytyczną, a mój pobyt w Chrzanowie uczynił wywczasami na Maderze: codziennie bowiem otrzymywałem setki tysięcy listów gratulujących (nie licząc nagród, orderów i t. p.). 15 czytelników oświadczyło mi się o rączkę z moim piórem.

Ale asumpt do dzisiejszego „Dodatku” dało mi milczenie Rządu na ten właśnie feljeton. Jak to - pytam - Na notę sowiecką w sprawie zamordowania swego czasu jednego posła, ś. p. Wojkowskiego,

Rząd dał natychmiastową odpowiedź, a na moją feljetonową w sprawie masowego mordu materialnego całej armii urzędników państwowych - milczy? Wypraszam sobie podobny nierząd! I wogóle, proszę Rządu, grajmy w otwarte karty! Wprawdzie nie słyszałem, jak żyję lat 24 (od maja skróci mi się życie o 15 lat), by ktoś w „sechcika” lub „oczko” grał w otwarte karty, ale możemy zagrać. Kto rozdaje? Melduję 20? Rząd także melduje 15? W takim razie ja mam 40. Dość. Dziękuję. Co? Pokazać króla? Proszę: Radziwiłł.

Nie jestem monarchistą (a to od czasu, jak pokłóciłem się z Franciszkiem Józefem I. - moim sekretarzem), ale wierzę mocno, że król w Polsce prędzej-by abdykował, niż zezwolił na obciążenie swoim poddanym 15 z „zasadniczych uposażeń urzędniczych”.

Jak widzimy, Rada Ministrów w dniu 10 b. m. rymowała. „Zasadniczych - urzędniczych”. Są to wprawdzie rymy gramatyczne, częstochowskie, używane przez dziadów na odpustach, ale mają one symboliczne znaczenie: były dedykowane dla dziadów

urzędników państwowych. Stąd owa pozornie niczem niezamącona harmonia między treścią (cofnięcie dodatku urzędnikom) a formą (rymy dziadowskie). Mówię „pozornie”, gdyż rzeczywiście harmonijnym byłoby użycie, zamiast rymów, anonsów czyli półrymów urzędnik państwowy bowiem jest półdziadem, t. zn. o połowę gorzej sytuowany od dziada. Do całkowitej doskonałości dziadziej brak mu tylko torby, na którą przecież nie stać państwowego urzędnika, chociaż b e d z i e m u s i a ł o d m a j a i ś z t o r b a m i. - W poczuciu swojej wyższości społecznej, całkiem słusznie pewien dziad obraził się na mnie, gdy go zagadnąłem: Kolego, czy pan jest urzędnikiem sądowym? - Przeprawiłem go uprzejmie. ostatni raz mi darował, i posłaliśmy do Węgla w Chrzanowie, Płacił dziad.

Innym razem wlałem na odcisk chonoru pewnej dziadowce. Mianowicie zapronowałem jej wspólny obiad u Michalika w tym samym Chrzanowie. - „Dziadu”! - powiada ona - Jak śmiesz mnie krompromitować swoją osobą?! Cóż ty mnie masz za urzędniczkę

Stanowisko Bezpartyjnego Związku Zaw. Górników wobec akcji obniżenia zarobków w górnictwie.

Na podstawie art 23 umowy o warunkach pracy i płacy zawartej dnia 19 czerwca 1929 r. Rada Zjazdu przemysłowców górniczych wypowiedziała robotnikom umowę z dniem 30 kwietnia b. r.

Równolegle z doręczeniem powiadomienia o wypowiedzeniu umowy przedstawiciele poszczególnych grup partyjnych uzurpując sobie bezpodstawnie prawo przedstawicielstwa zawodowego górników w gorączkowym pośpiechu rozpoczęli pertraktacje ze zorganizowanym kapitałem węglowym o ustalenie nowych warunkach pracy i płacy.

Ten narzucający się pośpiech w potraktowaniu przez „przedstawicieli robotniczych”, którzy równocześnie z wypowiedzeniem wspomnianej umowy skwapliwie zasiadali pod gościnnym dachem przemysłowców górniczych - jest zjawiskiem niepowszednim, które dotychczas stoi pod niepokojącym znakiem zapytania, zwłaszcza, że ci panowie w swoim pośpiechu zapomnieli o rzeczy najważniejszej a mianowicie o prawie reprezentacji szerokich mas górniczych.

Taki powyższy powinien być przesirógą dla kapitału węglowego i przestrzec jego przedstawicieli przed złudą szybkiego zwycięstwa, przez forsowanie wygodnego dla przemysłu nowego układu o nowe warunki pracy i płacy, z usankcjonowaniem go bezwartościowym podpisami garsiki uzurpatorów nikogo nie reprezentujących.

Taki stan rzeczy równałby się usadowieniem kapitału węglowego w beczce prochu połączonej z flejącym lontem.

Twierdząc, że leży właśnie w interesie przemysłowców węglowych, by struktura umowy zbiorowej opierała się o szeroki ogół robotników, jako niezbędny warunek stworzenia sobie odpowiedniej atmosfery produkcyjnej, a więc warunków wykluczających wszelkie wybuchy dynamitowe.

Przeto nie można tych spraw załatwić wbrew istotnym nurtom mas robotniczych górniczych.

Sam okres wymówienia jest akcentem nieszczęśliwego wyboru. Rzecz prosta, że chodzi tu o akcję naśladowczą rządowych posunięć w dziedzinie obniżenia urzędniczych poborów. Jest tylko jedno „ale”, że przemysł górniczy dla usprawiedliwienia nie może zasłaniać się troską o równowagę budżetu państwowego. Gdy zaś chodzi o obiektywny pogląd na budżet przemysłu węglowego, to można twierdzić śmiało, że jego warunki poprawiły się w stosunku do okresu przedwojennego.

Z tych przyczyn Bezpartyjny Związek Zawodowy Górników, działający w imieniu bezwzględnej większości górników na wymówienie umowy zbiorowej ze strony przemysłowców węglowych odpowiedział w dniu 2 kwietnia b. r. żądaniem 10% podwyżki płac. Ponadto Bezp. Z. Zaw. Górników deklaracją z dnia 13 kwietnia b. r. zawiadomił radę zjazdu przemysłowców górniczych, że powodując się troską o pewny i sprawdzony przez opinię publiczną przebieg obrad, nie może godzić się, by obrady toczyły się pod dachem przemysłowców i to pod przewodnictwem przedstawiciela zorganizowanego kapitału węglowego i wskazuje na to że będzie

pertraktował na terenie neutralnym w danym wypadku w inspekcji pracy 25 obwodu z tem, że przewodniczącym winien być z urzędu inspektor pracy.

Bezpartyjny Związek Górników stanął ponad wszelkie wątpliwości na gruncie jasnym i logicznym akceptując chęć przyzwolenia sprawy, zgodnie z wolą bezpośrednio zainteresowanych robotników.

System ten leży w interesie państwa, robotników i samych przemysłowców.

Oby tylko zrozumieli.

T. F. K. B.

—0—

Laboratorjum przy aptece pod
koroną

M-ra Z. Gumowskiego
w Szczakowie.

poleca:

Krem i mydło „Flora“

znakomite od piegów, plam, krostów
i t p. Każdą ilość wysyłam pocztą.

8 par parówek,

Korzystając z uprzejmości W.P. naczelnika Stacji w Jaworznie A. Chmielewskiego komunikujemy P.T. Czytelnikom **rozkład jazdy pociągów** który będzie obowiązywał od dnia **15 maja b.r.**

Z Jaworzna do Chrzanowa			
Odjazd	5 ⁰⁰	przyjazd	5 ³²
"	7 ⁰⁵	"	7 ³²
"	10 ¹⁰	"	10 ⁴¹
"	13 [—]	"	13 ²⁹
"	14 ⁴⁷	"	15 ¹⁵
"	16 ²⁵	"	16 ⁵⁶
"	18 ⁰⁵	"	18 ³⁵
"	22 ⁰⁰	"	22 ³¹
Z Chrzanowa do Jaworzna			
Odjazd	6 ¹⁷	przyjazd	6 ⁴⁸
"	8 ²⁵	"	8 ⁵⁶
"	11 ¹⁰	"	11 ⁴¹
"	14 ⁰⁸	"	14 ³⁵
"	15 ²⁵	"	15 ⁵⁵
"	17 ²⁰	"	17 ⁵⁰
"	19 ⁰⁰	"	19 ³¹
"	23 ¹⁵	"	23 ⁴⁸

Manewy jesienne odbędą się w Jaworznie, albowiem ruchliwe kółko amatorskie przy Sokole odegra tę doskonałą operetkę w dniu 9 maja b. r.

W myśl życzenia Harcerskiej Gromady Instruktorskiej prosimy oddziały harcerskie Zagłębia krakowskiego o nadsyłanie do Redakcji wiadomości Organizacji.

KALENDARZ:

26 Niedziela Kłeta. Bazel.
27 Poniedziałek Zyty
28 Wtorek Witalisa
29 Środa Piotra m.
30 Czwartek Katarzyny
1 Piątek Filipa
2 Sobota Zygmunt

Niescie
pomóc
biednym

**Chłop czy inteligent czyta tylko
„Echo Zagłębia Krakowskiego“**

pocztową?”

Z tych budujących przykładów widzimy teraz, że torba nie wystarczy do osiągnięcia diadziei doskonałości. Potrzeba zatem zupełnie zejść na psy aby lepiej nam się powodziło, niż „w charakterze” urzędników państwowych. Ale i w wypadku konieczności zejścia na psy, zachodzi jedna obawa, mianowicie: czy się psy na to zgodzą? W razie pozytywnym i tak będziemy w pogardzie u dziadów, jako klasa społeczna, bezwstydnie obnażona (goła) następnie haniebnie wyzyskana, obecnie już zużyta, a od maja na szmelc.

Rząd jednak milczy. Wieszcz Zagłębia Krakowskiego nie ma u niego posłuchu. Co jest, do 15%?! Z kim okoliczność obciążająca?! Albo pertraktujemy ze sobą, jak „dwa na słonicach swych przeciwnych - Bogi”, albo jeden z nas złął się - i w nogi? Czekam do maja. Jeśli włącznie do pierwszego owego miesiąca nie otrzymam odpowiedzi, proszę o zwrot fotografii mojej i korespondencji. Nie znamy się więcej.

Sposoby bojkotu całej m o n o p o l s z c z y z n y państwowej, odniechcenia skreślone genialną ręką (w poprzednim feljetonie moim, to odpowiedź nasza na obniżenie stanu urzędniczego do poziomu poniżej morza łez, krwi (15 litrów) i potu. To „Odpowiedź Nietre-wiranosowi”.

Tymczasem musimy zastanowić się nad sposobami zaspokojenia swoich wierzytelni, jak krawców, okrywających historyczną goliznę naszą uszybutów, kupców i tym podobnych wydrzygroszów.

Najprostrzy sposób, zgodny z uchwałą Rady Ministrów z dnia 10. b. m. to obniżenie o 15% miesięcznych rat wszystkim „ratownikom”. Ponieważ akurat w maju b. r. przypada 10-lecie marynarki i spodni, które okrywają mój akt, piękno mego męskiego ciała, przeto w nowym garniturze urządzam 1 maja obchód z nieodłącznym pochodem przez ulicę 3 Maja (gdzie mam jedną z narzeczonych), przez Aleję Henryka (drżycie na mój widok dziewczul) i na stację (gdzie pochod zakończy dyskretną potrzebą fizjologiczną.

Krawca już, idjota, zapłaciłem, pozostaje jeszcze

dostawca „materji na ubrania”, któremu umówione 30-złotowe raty miesięczne obniżam o 15%. Słyszał Pan, panie Pufes! Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą.

Szewca nie używam. Za czasów gimnazjalnych, gdy z wierzchołka trójkąta zawsze spadłem na łeb i tłukłem sobie obie półkule, ojciec zawsze oddawał mnie do szewca, przez co nauczyłem się wszystkim szyc buty.

Pozostają tylko raty u kupców i inne długi. Jest-że nato rada? Jest jedyna... Rada Ministrów. Jej należy zasięgnąć, w jaki sposób będzie mógł urzędnik państwowy od maja pokrywać długi, spłacalne miesięcznie w granicach dotychczasowych poborów. Za granicą niema mowy o spłacalności.

Najzbawieniejszą jednak radą, z której przedewszystkiem ja korzystam to śmiech przez łzy. Wśród takich warunków nas... — materialnych, w wirze walki o „dziś” i „jutro”, otoczony zewsząd nieprzyjacielskimi oddziałami wierzytelni — *momento humori!*

1) Pan Pufes jest moim nadwornym dostawcą materiałów na ubrania
prima pufes Sorta.

ECHO Z ZAGŁĘBIA.

z Krzeszowic.

Przygotowania do uroczystości Trzecio-majowych.

W dniu 16-go kwietnia b. r. odbyło się zebranie organizacyjne Komitetu Obywatelskiego mającego zorganizować uroczystości obchodu rocznicy Konstytucji Trzeciego Maja.

Uchwalono dzień 13-go maja uczcić obchodem pełnym radości łączącej w zgodnym chórze wszystkie warstwy miejscowej ludności.

Prezesurę Komitetu objął p. dyr. Stanisław Polaczek, prezes miejscowego Koła T. S. L. Zorganizowanie sekcji propagandowej powierzono p. dr. Mieczysławowi Polaczekowi, odczytowa p. prof. Wł. Sosnie, wieczornicową p. Edwardowi Florczykowi.

Obchód zapowiada się podług wyrażenia pewnych panów imponująco, czy jednak tak będzie należy wątpić, gdyż samo Zebranie Organizacyjne Komitetu wykazało brak zainteresowania pewnych czynników, co z przykrością musimy nadmienić poczytując ten objaw za brak poczucia patriotyzmu miejscowego obywatelstwa. Do sprawy powyższej wrócimy jeszcze po następnym posiedzeniu Komitetu pozwolimy sobie omówić ją obszerniej.

Z Chrzanowa

— 0 —

Propaganda morza polskiego.

W ostatnich tygodniach Ref. Sam. gm. Tym. Wydziału powiatowego w Chrzanowie p. Juliusz Ingłot wygłosił z ramienia Woje w ó d z k i e g o Komitetu Związku Obrony Kresów Zachodnich, — na terenie powiatu chrzanowskiego, przy wydatnej pomocy Tymczasowego Wydziału powiatowego, — szereg aktualnych odczytów, poświęconych propagandzie morza polskiego oraz zagadnieniom „Polskiej polityki morskiej ze szczególnem uwzględnieniem rozwoju portu gdyńskiego”.

W odczytach wzięło już udział kilkadziesiąt osób, co najlepiej świadczy o powodzeniu odczytów.

Z Balina

O poleskich błotach pod.. Chrzanowem.

W naszym powiecie, tkwi u stóp starożytnego miasta Chrzanowa „zapadła dziura” nosząca nazwę wsi Balin. Piszę „zapadła”, bo rzeczywiście wieś ta zapadła się w dolinę niewidoczną dla świata, żyjącą swem własnym mocarnym życiem. Rozdzielona błotami na dwie części t. j. na Balin Mały i Duży, otoczona z dwóch stron wysokimi pagórkami z których w czasie deszczu lub na wiosnę spływają w dolinę strugi wody — przedstawia istny krajobraz poleski.

Kto nie był na Kresach a zwłaszcza na Polesiu, niechaj oszczędzi sobie kosztów podróży a przyjeżdża do Balina. Tu także „ubłoci się” jak nieboskie stworzenie, posłyszysz szum trzcin wodnych wraz z koncertem kumek, tak charakterystycznym dla krajobrazu poleskiego, może zapadnie wreszcie na malarję czy czy inną błotną chorobę. Najważniejszą zaś cechą nadającą tutejszej wsi, charakter wschodni jest „wspaniała” szosa prowadząca przez środek wsi z Chrzanowa do Jaworzna.

Wprawdzie dzisiaj Polesie się już osusza, buduje się w dzikich ostępach groble i wspaniałe szosy, ale o Balinie „zapadłym” zapomniano. Przypominają go sobie często i przeklinają ci, którzy jeżdżąc przez Balin po tej przepastnej pełnej miłych niespodzianek drodze, połamali koła u wozów lub poskręcali szyje spadając z rowerów.

Biedny Balinie! Przekleństwa ludzkie ścigają cię za tą drogę!

Kiedy w innych wsiach dawno sucho, bo drogi

obeschły po wiosennych roztopach tutaj na głównej szosie błota niemal po kolana. Kto przyjeżdża do Balina niechaj nagwałt kupuje sobie buty z wysokimi cholewami będzie w nich brodził jak bocian na poleskich bezdrożach.

A może to jeszcze niezupełny obraz poleski?

Chyba wystarczy. Mimo, iż mieszkańcy wsi czynią zabiegi, u właściwych czynników jednak bezskutecznie.

Może władze zwrócą baczniejszą uwagę w tę stronę, i zajmą się wreszcie budową tej szosy. Gdy ten odcinek drogowy przybierze normalną postać, cały ruch autobusowy do Jaworzna i Sosnowca skieruje się przez Balin ze względu na krótszy dystans a Balin przestanie nęcić nieświadomych jako poleskie zapadłe siolo.

D-el.

Z Jaworzna.

Towarzysze broni!

Wstępujcie w szeregi Stowarzyszenia Rezerwistów i byłych Wojskowych, która to organizacja jest dzisiaj najsilniejszą w Polsce, licząc obecnie 400.000 członków.

Stowarzyszenie jako apolityczne, ma wytyczny cel swojej pracy, dla dobra Państwa i Narodu. Kryzys obecny który przeżywamy, musimy w dużej części przypisać tym obywatelom, którzy własne interesa przedkładają nad dobro Państwa i dolę klasy pracującej.

Rozwój Stow. Rezerw. i byłych Wojsk. obecnie zatacza coraz większe kręgi w kraju i w przyszłości najwięcej dominującą odegra rolę w państwie. Rezerwiści i byli Wojskowi przystępujcie do współpracy, budowy jednego ogólnego Stowarzyszenia Rezerw. i byłych Wojsk. jako organizacji bez żadnego zabarwienia, mającej za zadanie i obowiązek pracować dla dobrobytu całego Narodu.

Z Jelenia.

Tutejsza Czytelnia T. S. L. pomyślnie się rozwija. Obecnie Czytelnia liczy 35. członków. Z Zarządu Głównego wypożyczyła Czytelnia 50 dzieł — Jednak ilość dzieł okazała się niewystarczająca wobec czego tutejszy Zarząd zwrócił się do koła T. S. L. w Jaworznie z prośbą o wypożyczenie pewnej ilości książek.

Dzięki przychylności sekretarza p. H. Reimana Koło w Jaworznie wypożyczyło 46 dzieł i stale wypożycza za minimalną opłatą tygodniki: Światowid — Tęczę, Na szerokim świecie. Tutejsza bibliotekarka p. Helena Trębaczówna bezinteresownie oddaje Czytelnii Tygodnik Ilustrowany — za co tą drogą Zarząd Czytelni składa jej podziękowanie. —

Ponieważ w krótkim czasie Czytelnia zostanie przeorganizowana na Koło samodzielne — przeto Zarząd Czytelni apeluje go tutejszych obywateli ażeby jak najliczniej zapisywali się na członków Czytelni. — Wkładka roczna wynosi 2 zł.

Z Psar.

Z życia gospodarczego emerytów kopalnianych.

W dniu 12/IV 1931 odbyło się w Psarach organizacyjne zgromadzenie emerytów górniczych. Na zgromadzenie prócz wymienionych emerytów przybyli licznie członkowie i sympatycy Gosp. Zw. Zaw. ze sąsiedniej wsi Karniowic.

Na zebraniu przewodniczył obyw. Mendyk Michał, zaś sekretarzował obyw. Schenk.

Sprawy organizacyjne, oraz trudne położenie gospodarcze emerytów kopalnianych omówił szeroko obyw. Litwornia O zasługach organizacji Związku

emerytów kopalnianych ich igenezie powstań tejże organizacji referował obyw. Janiszewski wykazując zebranych, iż dzięki Związkowi zdołano uzyskać dla 400 emerytów węgiel w czasie ostrej zimy, co było wybitną ulgą dla tych ludzi, a zarazem potępił pracę, uprzednich organizacji robotniczych, które przez szereg lat tak ważną dziedzinę zaprzepaszczali.

Po przemówieniu obyw. Krejzy na temat konieczności organizowania się i po złożeniu sprawozdania o ruchu zawodowym, rozwinęła się szeroka i rzeczowa dyskusja, w której zabierali kolejno głos obyw. Kuchta Ludwik, Mendyk Michał, i wielu innych, deklarując swoje przystąpienie do sekcji emerytów przy G.Z.Z. i w tym celu wybrano Komitet organizacyjny, w skład którego weszli: Mendyk Michał, jako przew. Kasprzyk J. zast. przew., Gagolski Antoni sekretarz, Malezyk Antoni skarbnik.

Po skutecznym wyborze Komitetu organizacyjnego — przewodniczący zamknął posiedzenie — dziękując wszystkim za liczne przybycie. —

L.

Z Jaworzna

Jeszcze... o autobusach.

„Jeszcze się taki nie urodził, kto by wszystkim dogodził” powiada przysłowie. Możliwe to łatwo zastosować na terenie Jaworzna.

Przed kilku laty wystarczyła dla podróżujących pociąg towarowo - osobowy który przestrzeń 18 km przebywał w 1 1/2 godzinnym czasie, nie było autobusów i drogę do S. czakowy można było odbyć „kurjerem na ścieżki” - jak to mówią - a dziś są autobusy, jest parowa motorówka słusznie nazwana „parówką”, a nie można podróżującym dogodzić, czego wyrazem były notatki w poprzednim numerze „Echa”.

Otóż o jednym nie trzeba zapominać że Jaworzno, jest to „stare” miasto „starsze” wiekiem niż np. Trzebinia, ale.. leży gdzieś tam - za górami, za lasami przy dawnej granicy austriacko-prusko-rosyjskiej, że mieszkańcy tego węglowego ale bardzo czystego i jasnie oświetlonego miasta powinni być zadowoleni, że mają i „parówkę” i omni (auto)busy!!

Otóż tego, co było przed kilku laty nie można porównywać z czasem dzisiejszym, a „nie jest nos dla tabakiera, lecz tabakiera dla nosa”.

Autobusy muszą służyć dla wygody podróżujących a przepisy wojewódzkie dotyczące ruchu autobusowego muszą być przestrzegane.

Naszym obowiązkiem jest wyrażać opinię publiczną a ta domaga się, spełniania obowiązujących przepisów.

Rozporządzenie Województwa w § 4 powiada, że „autobusy mają kursować ściśle i nieprzerwalnie bez względu

na dnie świąteczne na każdorazowy rozkład jazdy“.

Narazie przypominamy ten paragraf P.P. Właścicielom autobusów i organom kontrolnym i konstatujemy miły fakt, że autobusy od kilku dni zaczęły kursować regularnie.

Zobaczmy jak to długo potrwa!!

Spodziewamy się również, że sprawa ruchu autobusowego, z piątku na sobotę zostanie po myśli życzeń większości obywatelskiej załatwiona.

der.

Ze Szczakowy.

Zwiastuny wiosny.

Dnia 20 kwietnia b. r. przyleciały spóźnione pierwsze zwiastuny wiosny, bociany do Pieczysk gminy Ciężkowice.

Otóż jeden z tych ptaszków „pan“ Bocian prelegent z Chemicznego Związku jakiegoś C.K.W. z Krakowa, widząc piękną i bogatą okolicę, chciał w niej założyć swoje gniazdo i zwołał zebranie w fabryce cementu, na którym omówił swój cel przybycia, nawołując robotników do organizowania się w jego obozie, który jest najlepszą obroną ich bytu.

Jednak ten p. Bocian był na tyle nie przezorny i zapomniał o tym, że w tej okolicy są także inne ptaki nawet takie, które nigdy nie odlatają do ciepłych krajów, bo nie chcą opuszczać swojego ojczystego gniazda w którym się urodziły, i gotowe są w każdej chwili stanąć w obronie swego gniazda.

P. Bocian na swym zebraniu między innymi, wyraził się o Stow. Rezerwistów, które ma swą placówkę w Pieczyskach, że „jakieś warchoły tutaj się zagnieździły“, które dla robotników nie przynoszą żadnego pożytku tylko szkodę.

Na zebraniu p. Bociana byli także członkowie Stow. Rezerwistów, którzy czując się obrażeni wyrażeniem się o nich p. Bociana, dali mu z powrotem marszrutę i p. Bocian bijąc się pięta- mi powyżej kolan musiał napowrót odle-

cieć ale nie do Afryki ani Włoch, tylko zdaje się do Krakowa, gdzie ma swoje rozwalające się i strupieszale gniazdo.

Ze Związku Strzeleckiego.

Do P. T. Czytelników!

Związek Strzelecki jest organizacją wychowującą młodzież polską na obywateli-żołnierzy.

W szeregach organizacji uczy się ją patriotyzmu obowiązków obywatelskich, narodowych i społecznych; przygotowuje się ją do obowiązków żołnierskich, jakie nagle spaść mogą, gdy wróg zechciałby sięgnąć, uderzyć z nienacka na kraj nasz rodzinny.

Oto pokrótce wskażemy cel strzeleckiej pracy. Pod hasłem miłości do kraju, wierności dla Wodza Narodu - rozwija się dzisiaj w Związku Strzeleckim wielka i potężna praca na pożytek, potęgę i chwałę Najjaśniejszej Polskiej Rzeczypospolitej.

Mimo to pojęcia w pracy strzeleckiej są czasami zupełnie fałszywe. Jedni swe wiadomości czerpią z prasy usposobionej do nas wrogo. Inni właściwego wyobrażenia z nas nabrać nie mogą z powodu braku wiadomości odpowiednich w prasie przychylniej.

Otwarcie działu „Ze Związku Strzeleckiego“ w tygodniku „Echo Zagłębia Krakowskiego“ umożliwi nam szerzenie idei, oraz informowanie społeczeństwa o przejawach życia „Związku Strzeleckiego“.

Cześć!

Z-ca Kmdta Powiatu Z. S.
Wodziński Stanisław.

Posiedzenie pełnego Zarządu Powiatowego Związku Strzeleckiego

Posiedzenie pełnego Zarządu Powiatowego Związku Strzeleckiego, odbyło się dnia 29 marca 1931 r. w sali Rady Powiatowej w Chrzanowie, pod przewodnictwem Ob. Prezesa Insp. Jana Gębickiego, który zdał sprawozdanie z dotychczasowej działalności Zarządu, oraz omówił sprawy bieżące.

Skarbnik: Ob. Jan Janota zreferował budżet Powiatowego Zarządu Zw. Strz. Zastępca Komendanta Powiatu, Ob. Stanisław Wodziński, zdał sprawozdanie z działalności Komendy Powiatu i omówił program pracy na sezon wiosenny.

Na Zebraniu byli obecni: Starosta Dr. Łęcki Mieczysław, Poseł na Sejm Prof. Tadeusz Gdula Z-ca Komendanta Okręgu V. Zw. Strzeleckiego Ob. kpt. Czesław Veith i wielu innych.

Z oddziałów reprezentowane były: Babice, Chrzanów żeński, Chrzanów męski, Gorzów, Gromiec, Jaworzno, Krzeszowice, Libiąż i Wodna.

Cukier krzepi!! Cukier krzepi!! Spożywajcie cukier zamiast wódki!

Zawody strzeleckie.

o mistrzostwo powiatu i o odznakę klasy III-ciej.

Związek Strzelecki Komenda Powiatu w Chrzanowie, urządza w dniu 10-go maja b. r. na Strzelnicy w Chrzanowie zawody strzeleckie o mistrzostwo powiatu i o odznakę klasy III-ciej.

Celem zawodów jest:

a) propagowanie strzelectwa (sportu strzeleckiego).

b) podział na klasy uprawiających sport strzelecki, stosownie do poziomu ich umiejętności.

c) Zachęcanie strzelających do stałej i systematycznej pracy nad sobą dla poprawiania swoich wyników.

Do powyższych zawodów mogą stawiać wszystkie organizacje, istniejące na terenie powiatu, które uprawiają sport strzelecki.

Program i regulamin zawodów do nabycia w Komendzie Powiatu Związku Strzeleckiego w Chrzanowie, Rada Powiatowa.

W wyścigu pracy strażackiej.

Dziękując Redakcji „Echa za udzielenie nam szpał swego dziennika na umieszczenie sprawozdania z działalności naszej Ochotniczej Straży Pożarnej w Dąbrowie zabieramy się pierwsi do dzieła. Niech to nasze krótkie, skromne sprawozdanie będzie tem ogniwem łańcucha, który za pośrednictwem „Echa“ zespoli i zbliży druhów z poszczególnych oddziałów na terenie powiatu i wytworzy pewnego rodzaju zażyłość i współzawodnictwo w nieustannym naszym dążeniu do doskonalenia się. Sprawozdanie zamieszczone w „Echu“ nie będzie miało żadnych cech samochwalstwa, ale będzie środkiem do wypowiedzenia się do informowania się o pracy, poczynaniach przedsięwzięciach poszczególnych oddziałów O. S. P.

Nasza Straż Pożarna w Dąbrowie jest jeszcze bardzo młodą i nie ma za sobą tej tradycji jaką napewno inne straże na terenie powiatu posiadają. Chcąc zrozumieć, dlaczego tak duża i piękna wieś jaką jest Dąbrowa posiada Straż Pożarną dopiero trzy lata, trzeba wejrzeć w stosunki jakie w tej wsi panowały, trzeba zrozumieć niechęć tutejszej ludności do wszystkiego, co jest nowością. Ludność tutejsza jest czysto robotnicza, pracująca w okolicznych kopalniach i fabrykach. Wprawdzie ten ów robotnik z tutejszej wsi pracując na kopalni np. w Niwce, czy gdzieindziej należał tam do Straży Pożarnej, ale myśl założenia Straży we własnej wsi nigdy im nie powstała w głowach, bo ludność obawiała się tej nowości. Wprawdzie w miejscowym urzędzie gminnym była sikawka do gaszenia pożarów, ale najczęściej była zepsuta i według mniemania starych szkoda było przeciwdziałać mocom niebieskim w razie pożaru.

Powoli jednak stosunki zmieniały się na lepsze. Dzięki staraniom grupy światlejszych założono tu pierwszą organizację oświatową to jest Koło T. S. L. Koło to dzięki poświęceniu i wytrwałej pracy pewnych jednostek z prezesem Koła p. Gują Janem na czele rozwijało i rozszerzało kulturę w tutejszej wsi nie bacząc wcale na niechęć starszej ludności. Z inicjatywy wspomnianego p. Gują i zwołano wiec obywatelski dnia 7. VII. 1927 r. i tam po referacie uchwalono i założono Ochotniczy od-

Władysław Sosna.

Dom i szkoła

Nowela. C. d

Wskoczyłem. Sama żywność we workach. Od-tąd nie brakowało moim rodzicom niczego. Mogłem nawet sprzedawać. Teraz zaś nie czekam, aż drzwi wagonu będą otwarte. Umieję ja teraz otwierać...

Kubuś słuchał. Opowieść Jaska była dla niego czemś nowym. Otwierała mu oczy na świat inny, w którym on żył. Był to świat nędzy, nędzy której on nie pojmował.

W dali na widnokręgu błysnęły dwa światła i rosły coraz bardziej w miarę zbliżania się pociągu.

— Stój tu blisko - mówił Jasek - przypatrzysz się jak pracują...

— Jasku - przerwał Wnek, tknięty jakąś myślą - nie kradnij dzisiaj. Pójdziemy do ojca. Opowiem mu wszystko. On się tobą zaopiekuje.

— Ha, ha, ha... - zaśmiał się Pędza - Myślisz, że głupi. Skoro by się ojciec dowiedział, że kradnę z miejsca kazałby mnie zamknąć. Słuchaj - przybliżył się do Wnka i podsunął mu pięści pod nos, a oczy błyszczały mu przytem złowrogo - jeżeli tylko piśniesz o tem słówko ojcu, zemszczę się strasznie...

— Nie byłem nigdy donosicielem - wyprostował się Wnek.

Dwa światła lokomotywy błysnęły tuż przed nimi i rozległo się ciężkie sapanie maszyny. Jasek zapomniał o wszystkim. Jego umysł zajęty był wyszukaniem odpowiedniego wagonu. Gorączkowo biegł wśród mijających go wozów, czepiał się budek i odsuwał drzwi wagonu, wyszukując najodpowiedniejszego.

Kubuś był szczerze zmartwiony. Stał przytulony do słupa telegraficznego i patrzył szeroko rozwartymi oczyma, lecz sylweta Jaska rozplynęła się w ciemności. Wtem ciszę nocną przeszył krótki, przejmujący krzyk. Coś runęło pod koła pociągu. Rozległ się chrzęst łamanych kości i coś w rodzaju cichego stęknienia. Opa-

nowany złem przecuciem pobiegł w tamtą stronę. Pociąg towarowy był już daleko, na torze zaś leżały na pół rozcięte brzytwą kół zmasakrowane zwłoki Jaska Pędzy. Kubuś stanął przerażony, a później zdjęty bezgranicznym strachem runął z głośnym okrzykiem przed siebie. Biegł jak furjat. Nie zdawał sobie sprawy z tego, co robi. Instynkt prowadził go ku domowi, gdzie runął nieprzytomny na progu z krzykiem rozpaczny:

— Ojcie!

III.

Wypadki ostatnich dni zmusiły Halę do zatrzymania się na kolonji przez wakacje. Kończyła właśnie pisać świadectwa, gdy po kopalni gruchnęła wieść o strasznym wypadku Jaska Pędzy. Cała kolonja, pomimo ciemnej nocy wyległa na tor kolejowy. Oglądano z politowaniem trupa chłopca, w swoisty sposób komentowano jego śmierć.

— Ano nosił wilk, ponieśli i wilka... dogadywano.

— Bidoku,.... - wdychały ze współczuciem niewiasty - na to ci przyszło oj, na to...

dział Straży Pożarnej, pierwszym oddziału był druh Hulek a naczelnikiem od początku aż do dzisiaj druh Skaliś Stanisław. Po zorganizowaniu Straży liczącej 22 członków zabiera się energicznie do pracy nad sobą przez ciągłe ćwiczenia, oraz do gromadzenia uzbrojeń i sprzętu pożarniczego.

Naprawiono archaiczną sikawkę gminną (dotychczasową siedzibę myszy) ręczną przenośną, zakupiono 25 m węża tłoczego i 3 m ssącego. Trzy lata pracy naszej Straży to etap nieustannych zmagania się z różnymi trudnościami przeważnie natury materialnej. Zakupiono sprzęt pożarniczy t. j. 6 bosaków, 4 tłumnice, 16 rydli, 3 drabiny, 1 drabinę Szecherbowskię, pochodnie-wachadło, oraz mundury Strażackie i hełmy (29 sztuk). Pieniądże na te wydatki czerpaliliśmy z festynów i zabaw które częściej urządzaaliśmy, Młoda nasza Straż wielokrotnie brała udział w walce z ogniem przy pożarach w tutejszej wsi, bo w 11-stu wypadkach ratowała mienie i dobytek bliźniego. Wśród nieustannych ćwiczeń zorganizowaliśmy kilka (4) nocne ćwiczenia pokazowe — alarmowe dla ludności i gasiliśmy sztuczne pożary. Te nocne alarmy zostawiły wśród tutejszej ludności głębokie wrażenie. Równocześnie zabrał się także do pracy oświatowej, wspólnie z miejscowym Kołem T. S. L. Biblioteka nasza bardzo skromna, bo waży 28 tomów, ale nie było racji tworzyć większej, bo wszyscy druhowie korzystają z Biblioteki Koła T. S. L. liczącej kilkaset tomów. Wspólnie z Kołem zakupiliśmy do miejscowej kaplicy duży obraz i ofiarowaliśmy 100 zł. Celem wzmocnienia zażyłości i koleżeństwa między druhami stworzyliśmy świetlicę wspólną z Kołem T. S. L. zaopatrzoną w różne czasopisma i gry towarzyskie. Zawsze zapelniona salka świadczy o powodzeniu świetlicy w tutejszej wsi.

Rozumiejąc dobrze potrzeby wyszkolenia przeciwgazowego rozpoczęliśmy ćwiczenia gazowe z maskami, a także nasz instruktor druh Szczepański miał wykłady o obronie przeciwgazowej. W tej dziedzinie osiągnęliśmy w krótkie dobre wyniki, zdobywając w zeszłym miesiącu na zawodach w Jaworznie pierwsze miejsce i równocześnie wszyscy członkowie tej Straży zostali odznaczeni brązowymi medalami zasługi.

Obecnie praca nasza wchodzi nowe tory. Mimo krytycznego bezroecia uzyskaliśmy fundusze na budowę remizy, a gmina tutejsza przyznała nam odpowiedni plac pod budowę

Przystępujemy więc do pracy, a mając własne gniazdo tembardziej pracować będziemy mogli. Także wznowiliśmy sekcję kolarską w tej Straży, której członkowie będą urządzali wycieczki krajoznawcze z aparatem fotograficznym, który zamierzamy kupić i przywozić będą trofea w postaci fotografii krajobrazów polskich, które zdobyć będą naszą nową remizę.

Zebrań walnych było 4 a posiedzeń Zarządu 15. Ot skromny drobek naszej trzech-letniej pracy i mamy tę satysfakcję, że to wszystko, co można było w tutejszych warunkach zrobić to zrobiliśmy. W nieustannym dążeniu naprzód przesyłamy wszystkim druhom tutejszego powiatu za pośrednictwem „Echa” wyrazy braterskiego pozdrowienia. **Równocześnie wzywamy Ochotniczą Straż Pożarną w Długoszyńcu do nawiązania drugiego ogniska naszego łańcucha prasowego.**

Czołem Druhowie Stażacy!
Dąbrowa dnia 12. IV. 1931 r.

Za Zarząd oddziału,
Prezez Straży. Naczelnik.
Jan Niechwiej, Skuliś Stanisław.

Rynek pracy.

W czasie od dnia 12 do 18 kwietnia 1931 było zarejestrowanych bezrobotnych przez P. U. P. Pr. w Chrzanowie:

w powiecie oświęcimskim	1214	osób.		
.. chrzanowskim	5632	..		
Na poszczególne grupy zawodowe przypada:				
	Chrzanów: Oświęcim			
bezrobotnych górników	(568)	608	(93)	97
„ hutników metal.	(66)	44	—	—
„ szklarzy	(48)	48	2)	2
„ metalowców	(467)	362	(53)	49
„ pracown. budowl.	(407)	405	(99)	97
„ z inn. gał. przem.	(118)	104	(41)	41
„ pracow. niekwalif.	(4097)	382	(973)	902
„ pracow. umysł.	(143)	139	(25)	26
Cyfry w nawiasach oznaczają liczbę bezrobotnych z ubiegłego tygodnia.				

Cyfry w nawiasach oznaczają liczbę bezrobotnych z ubiegłego tygodnia. W porównaniu z ubiegłym tygodniem w powiecie oświęcimskim było 67 bezrobotnych zaś w powiecie chrzanowskim liczba pozostających bez pracy zmniejszyła się o 276 osób.

Bezpłatnych paszportów emigracyjnych z powiatu chrzanowskiego do Francji 1, do Niemiec 1.

Sytuacja na rynku pracy w obu powiatach uległa poprawie na skutek uruchomienia pracy w powiecie oświęcimskim przy eksploatacji żwiru i chwilowych robót publicznych, zaś w powiecie chrzanowskim wskutek uruchomienia kamieniołomów w Biskinie i przyjęcia do pracy w fabryce bieli cynkowej w Jaworznie.

Również w innych gałęziach przemysłu metalowego i przetwórczego nastąpiła pewna zmiana.

Kronika policyjna.

Wypędzanie Kołtuna.

Jak 2 cyganów okradło ciemną babę.

Do Kwaczały ad Alwernia przywędrowało w dniu 31 marca 2 cyganów. Wstąpiwszy pod strzechę Antoniny Janarek (Kwaczała 307), jeden z nich poprosił o szklanek mleka. Po wypiciu oświadczył kobiecie, że mleko jest niedobre, a przyczyną tego jest kołtun, którego siedlisko mieści się w stajni. Jedyny ratunek „na złego kołtuna” — to wypędzenie go ze stajni. Jak to się robi? sprytny cygan porozumiał się najpierw wzrokiem ze swoim towarzyszem, a następnie zwrócił się do babiny i reszty domowników którym polecił uklęknąć i głośno odmawiać „zdrowaśki”. Gdy ci gorliwie wykonywali polecenie cygańskie towarzysz naszego guślarza kołtunów, korzystając z nieuwagi modlących się, przeprowadził rewizję w szafie i zarekwirował babince 3 nitki koralu wartości 120 zł. Po ceremonii ekspulsji kołtuna i po dalszym „nabiciu w butelkę” obaj oszuści pożegnali średniowieczny przybytek Janarków i ulotnili się w niewiadomym kierunku.

Dotychczasowe poszukiwania przez policję są narazie bez rezultatu.

Pomyśleć, że w wieku XX — wieku radia i filmu plastycznego — znachodzą się jeszcze ludzie po wsiach, wierzący w wypędzanie diabła czy kołtuna — to nie chce się poprostu dać temu wiary.

Laska marszałkowska bije Filip Marszałek (bez stałego miejsca zamieszkania) pokłócił się onegdaj z Bronisławem Doliną z Trzebini i wyłożył go laską, po grzbiecie, zadając mu liczne obrażenia cielesne. Pogotowie ratunkowe (brat i przyjaciel) odwieźli pokrwawionego Dolinę do domu.

Zwówu pożar w Balinie. W dniu 9 b. m. o godz. 7 30 wybuchł w domu Wincentego Kuczawskiego w Balinie 81 pożar, który zniszczył słomiany dach domu, powałę, drzwi i okna, wyrządzając właścicielowi szkodę na sumę 650 zł. Powodem pożaru był dziurawy komin. Ogień zlokalizowała w niespełna pół godziny balińska Ochotnicza Straż Pożarna (naczelnik Glistak).

Wojciech I Biłny. Kazimierza Szymonika z Janowic pobił laską ciemniową po głowie, plecach i rękach jego krajan Wojciech Piasecki zadając mu lekkie uszkodzenia ciała. Przyczyną „laskobicia” była nienawiść Piaseckiego do Szymonika.

ZDEGENEROWANY WYROSTEK uwodził nieletnie dziewczęta.

Przed paru dniami aresztowała policja chrzanowska niebezpiecznego ptaszka w osobie Piotra Trębacza, lat 16, z Trzebini który ma na sumieniu kilka uwiedzeń nieletnich dziewcząt w wieku 10, 9, a nawet i 7 lat. Aresztowany przyznał się do 3 popełnionych przez siebie zbrodniczych czynów, z których 2 miały miejsce w ubiegłym roku, a 1 w bieżącym. Ofiary swoje zwabił Trębacz podstępem w odludne miejsca, obdarowywał je słodyczami, obiecywał prezenty z lalek, baloników i t. p., a następnie dopuszczał się na nich defloracji. Tuż przed aresztowaniem usiłował zwabić w tym samym celu 8-letnią córeczkę pewnego obywatela chrzanowskiego, lecz ta zwierzyła się z tego ojcu, który zwyrodniałego wyrostka podstępem przychwycił i oddał w ręce policji. Obecnie degenerat ten siedzi w więzieniu chrzanowskiego Sądu i oczekuje oświadczenia się prokuratora na akt oskarżenia.

Akcja dla bezrobotnych na Górnym Śląsku przybrała już realne formy. Komitet niesienia pomocy bezrobotnym rozwinął bardzo ożywioną akcję w tym kierunku. Jestto objaw jedyny i za przykładem G. Śląska powinny tworzyć się wszędzie podobne komitety.

Równocześnie **Ministerstwo Pracy** rozpocznie w najbliższym czasie **masowego odżywiania bezrobotnych.** (Sądzimy, że za tym przykładem pójda miasta naszego Zagłębia, Przyp. Red.)

— A bo zawsze się po wagonach pelentał — tłumaczył budnik z miną ważnej w tej chwili osoby — przestrzegałem ci jego, ale na nic chudzinie nie zdało..

Synku mój synku - lamentowała matka, która na wiadomość o śmierci syna przywlekła sięostatkiem sił Synku-u-ul - wyła nieszczęśliwa kobieta - a cożes ty zrobił? Rany Boskie. Ludzie. Co on zrobił? - wyrzywała - z rozpaczysiwewłosy. - Ja-a-siu-u... dziecko-o-o Przypadła do beznogiego kadłuba. Porwała zwłoki w ramiona i tuliła do suchotnicznych piersi.

Widok był straszny. Zaskrzepła krew odpadała kawałkami, z rozciętego brzucha wysunęły się jelita.

— Połóżcie go matko - przekazywał budnik - nic już borokowi nie pomoże.

— Co? — warknęła kobieta,, wybałuszając obłąkane oczy - pre-e-czł, precz od niego - wyła opętańczo. - Nie dam... nie da-am... on mój... - Porwała ciało na ręce i zaczęła uciekać. Wszyscy zdrętwieli z przerażenia. Nieszczęśliwa niewiasta oszalała z bólu potknęła się i runęła z krzykiem. Krzyk zmienił się

w rżerzenie i nim ludzie dobiegli, zmarła, rażona udarem serca, tuląc w śmiertelnym skurczu tego, który był jedyną podporą jej starości.

— Wieczne odpoczywanie racz jej dać Panie - przyklęknął budnik, recytując półgłosem słowa modlitwy za umarłych.

— A światłość wiekuista niechaj im świeci... - kończyli wszyscy zgodnym głosem.

Oba ciała nakryto zerwaną trawą, dwóch górników zostało przy zwłokach na straży, reszta rozeszła się do domów, rozprawiając cicho na niecodzienny temat. Nieszczęśliwe wypadki trafiały się na kopalni prawie codziennie, ale śmierć pod kołami pociągu zaszła w życiu kolonii dopiero pierwszy raz.

Wypadek Kubusia odbił się w życiu górniczej osady niemniejszym echem, niż tragiczna śmierć Jaska Pędzy. Nieprzytomnego chłopca przeniósł ojciec do łóżka, zawiadomiono doktora i posłano po Halę. Przybyła niezwłocznie, a za nią wkrótce i lekarz. Zbadał nieprzytomnego wciąż chłopca, sprawdził puls i orzekł.

Silny wstrząs nerwowy. Lekkie chłodne okłady na głowę i zachowanie bezwzględnej ciszy.

Hała czuwała przygnębiona. Śmierć ulicznika wywarła na jej uczuciowej duszy głębokie wrażenie, tajemniczy wypadek pupila dokonał reszty.

Krótką czerwcową noc dłużyła się bez końca, minuty i godziny ciekły leniwie. Ojciec Kubusia czuwał również. Nad ranem omdlenie przeszło w silną gorączkę. Chłopiec majaczył:

— Jasiek... Jasieek wróć... ojciec wszystko...

Wnęk i Hała łowili chciwie każde słowo, pragnąc dociec tragicznej przyczyny.

— Stój! Jasiek stój! Tam śmierć! Widzisz? Ślepie ma okrągłe... idzie... sapie... on Jasiek... - rzucał się chłopiec w rozpacz.

Hała i Wnęk zamienili porozumiewawcze spojrzenia. Na wąłym fundamencie niedopowiedzeń Kubusia zbudowali cały gmach prawdy.

Trzeciego dnia odbył się pogrzeb Jaska Pędzy i jego matki.

WIELKIE KRADZIEŻE KOLEJOWE w powiecie chrzanowskim.

W nocy 11/IV b.m. włamano się na przestrzeni Trzebinia - Dulowa do biegnącego pociągu towarowego i skradziono z wagonu po zerwaniu plomby, 70 kg. wyrobów tytoniowych.

O kradzieży doniósł strażnik kolejowy I. Kamiński, który pierwszy zobaczył otwarte drzwi wagonu.

W kilka dni później dokonano podobnej kradzieży i w podobny sposób na przestrzeni Trzebinia - Balin, przyczem jeden ze sprawców został przez posterunkowego, konwojującego pociąg, postrzelony w nogę powyżej kolana, a drugi oddał kilku strzałów w kierunku konwojenta. Policji chrzanowskiej udało się wszystkich sprawców w dniu 19 bm. pochwycić, poczem osadzono ich w więzieniu chrzanowskiego Sądu Są to: Józef Palka z Chrzanowa, główny iniejaor powyższych i wielu innych imprez kradzieży kolejowych. Ludwik Matuszewski z Hełmku, oraz Józef i Władysław Matuszewscy z Chrzanowa (Rydzówki) Morderstwa na konwojującym posterunkowym usiłował dokonać Józef Palka

W toku indagacji policyjnej przyznał się Ludwik Matuszewski do popełnienia wspólnie z Palką szeregu innych włamań do pociągów towarowych na przestrzeni Chrzanów-Trzebinia.

REWOLUCJA CEN Z POWODU NAGROMADZENIA TOWARU!!

Zegarek z amerykańskiego złota system ANKER, nie różniący się od prawdziwego złota 18 karat, z kopertami z 10 letnią gwarancją za zł. 6.55 (zam. 30 —) wysyłamy na listowne zamówienie za zaliczką p. czt. zeg. modny, eleg. pl. praktyczny dla każdego człowieka, tak dla robotnika jak i inteligenta, ochraniają od kurzu i rozbił się szkła, bo z wiecznym szkłem, wyr. do minuty. 2 sztuki 11.70, 4 sztuki 23.— Lepszy gatunek fant. zł. zł. 7.95

8.50, 10.50, ze świecącym cyferblatem amerykańskim 7.50
9.50, 12.—, 15.—, Kryty z trzema kopertami podług rysunku
złotych 12.95, 14.—, 16.—, 18.—, 25.—, na rękę damski lub
męski 11.—, 12.—, 14.—, ze świecącym cyf. 14.—, 16.—, 18.—
cuszki amer. 1.50, 2.—, 3.50, 5.— i 8.—, Budziki 8.95, 12.—
14.—, B. z tytuł. zagr. 5.75 7.75, i 9.75 zł. Maszynki do strzyżenia
włosów z zapas. grzebieniami 8.95, 10.95, 11.95 zł. Za
złota przesyłki płaci kupujący bez ryzyka, jeśli towar się
nie podobna, zwracamy należność lub zamieniamy.
Adresować do znanej firmy:

Przedstawicielstwo Szwajc. zeg. E. JAKUBIŃSKI
Warszawa, Plac Napoleona od, 26.
skrz. pocztowa Nr. 237.

Ze Świata i z Polski

Przejście w Hiszpanji z królestwa do republiki odbyło się w sposób bezkrwawy lecz stosunki republikańskie nie są uregulowane, gdyż liczyć się trzeba z powstaniem kilku federacyjnych republik

W związku z zawartą przez Niemcy z Austrią Unją celną zamierza Francja stworzyć gospodarczy blok Europy w celu zabezpieczenia się przed wpływami Niemców w środkowej Europie.

Kryzys gabinetowy w Rumunji, został zakończony. Gabinet utworzył prof. Jarga Wpływy („Zaranistów“, którzy) mają większość w parlamencie apadły a król zamierza rządzić częściowo absolutystycznie.

Proces „Upiora z Düsseldorfu“ ma się ku końcowi Kroniki sądowe nie zapisywały dotychczas tyle wyrafinowanych zbrodni na rachunek jednego człowieka popełnianych z takim strasznym zezwierzczeniem.

Sprawa pożyczki kolejowej we Francji dla dokonania budowy kolei Śląsk - Gdynia została definitywnie załatwiona. Pożyczka ta jest zawarta na dogodniejszych warunkach aniżeli stabilizacyjna i zapalczana.

W związku z ukończeniem pertraktacji w sprawie pożyczki kolejowej zostaławołana nadzwyczajna sesja sejmowa na dzień 23 b. m. Przypuszczalnie sejm zajmie się również sprawą 15 proc. obniżki płac jakoteż podatkiem autobusowym.

Obie sprawy wywołały duże niezadowolenie wśród społeczeństwa, które domaga się rewizji wydanych zarządzeń.

Sprawa kryzysu banku handlowego w Łodzi wyjaśnia się i są nadzieje utrzymania tej instytucji bez pokrzywdzenia zainteresowanych.

Bezrobocie w Polsce od roku 1930 wzrosło o 30 proc., podczas gdy w Niemczech w Anglii i w Ameryce wzrosło bezrobocie o 50 proc. a w niektórych powiatach od 100 do 200 proc.

Poszukujemy zdolnych akwizytorów!!!

Skrzynka Redakcyjna.

W. P. Wł. Sos. Spóźnione i Numer był zapełniony, gdy otrzymaliśmy.

W. P. Ko. Ko. Miejsca na feljton nie mamy. Oczekujemy z innego działu. Prosimy wcześniej.

Nadesłane.

Na otwartej karcie
Urząd podatkowy w Chrzanowie zakwestjonował mi 2211 zł. 64 gr. z wytwórni wódek z Bielska dnia 13 stycznia 1930. Pomimo kilkakrotnej interwencji w Izbie Skarbowej nie mogę otrzymać rozliczenia się za co pobrano pieniądze. Czekam niecierpliwie.

St. Kolka.

Nadesłane ze Związku Strzeleckiego.

Założenie Oddziału Związku Strzeleckiego w Rudnie.

W piątek dnia 17 kwietnia b. r. odbyło się Zebranie organizacyjne w gminie Rudno, gdzie nastąpiło założenie **Oddziału Związku Strzeleckiego**.

Posiedzenie zajął Ob. Konstanty Antoni, proponując na przewodniczącego zebrania Ob. Józefa Ptasieńskiego, na Sekretarza Ob. Zygmunta Jakubca.

W zebraniu wziął udział delegat Komendy Powiatu Z. S. Ob. Referent Organizacyjny **Jużysz Inglot**, który w przemówieniu swem zaznajomił zgromadzonych z ideologią Związku Strzeleckiego, z jego zadaniami na polu społecznym, wychowania wojskowego, sportowego i obywatelskiego, wracając równocześnie uwagę na doniosłość i znaczenie zakładanego Oddziału Zw. Strzeleckiego, oraz rolę jaką odgrywać będzie ten Oddział dla państwa i społeczeństwa.

Następnie Referent Organizacyjny zaznajomił zgromadzenie ze statutem Stowarzyszenia „Związek Strzelecki“ poczem nastąpiło formalne założenie Oddziału Zw. Strzeleckiego do którego zgromadzeni przystąpili z entuzjazmem.

Ob. Komendant Oddziału Konstanty Antoni przedstawił listę proponowanych członków zarządu tamtejszego oddziału.

Zebrani jednogłośnie przyjęli listę członków Zarządu, z których na Prezesa Oddziału powołali: **Ob. Ptasieńskiego Józefa, na sekretarza Ob. Jakubca Zygmunta, na skarbnią Ob. Jakubca Antoniego, na zastępcę sekretarza Ob. Prasaka Antoniego, na zastępcę skarbnika Ob. Rysia Józefa.**

Następnie wszyscy zebrani członkowie, spisany na posiedzeniu protokół organizacyjny zebrani nowozałożonego Oddziału Zw. Strzeleckiego w Rudnie, własnoręcznie podpisali na znak zgody przystąpienia do organizacji.

Po przeprowadzonych wyborach **Ob. Referent Organizacyjny** złożył w serdecznych słowach życzenia nowozałożonemu Oddziałowi, aby tenże oddział w myśl wskazań **Wielkiego Budowniczego Państwa, Twórcy Legionów i Przewodnika ideowego Związku Strzeleckiego**, — rozpoczętą przez siebie pracę jaknajpo-myślniejszym rezultatem uwieńczył i cel swój osiągnął.

Kończąc przemówienie wznosił okrzyk na cześć **Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Prezydenta Państwa Prof. Ignacego Mościckiego i wodza Narodu Założyciela Związku Strzeleckiego, Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego** który to okrzyk zebrani z entuzjazmem powtórzyli, na czym obrady zgromadzenia zakończono.

Uczestnik.

Nadesłane ze Skawiny

Nawiązanie stosunków sportowych Skawiny z Jaworzniem.

„Skawinka-Victoria“ 2:1 (0:1)

Przez zdobycie mistrzostwa klasy C wszedł Kl. sp. Victoria z Jaworzna do klasy B i przyłączył się do rozgrywek o mistrzostwo w grupie zachodniej

okręgu krakowskiego. Pierwszym występem Kl. sp. Victoria były zawody w Skawinie z Kl. sp. Skawinka. Klub sportowy Victoria zaprezentował się naogół bardzo dobrze, gracze fizycznie dobrze zbudowani i grający poprawnie. Należałoby żałować, że na pierwszy występ Kl. sp. Victoria nie postarał się Kl. sp. Skawinka o jakieś jeżeli nie serdeczniejsze to chociaż oficjalne przyjęcie. Sam przebieg gry do pauzy pozostawał po lekką przewagę Victorji, która też uzyskiwała w 26 minucie prowadzenia, nie wyzyskując natomiast rzutu karnego za rękę obrońcy Skawinki. Drużyny obie zdenerwowane nie wykazały ładniejszej gry, która po pauzie dzięki centrowi ataku Skawinki Kisielińskiemu weszła w okres brutalności. Zapoczątkowanie takiej gry (przez „faul“ lewego obrońcy Victorji) przerwał sędzia rozkazując opuścić boisko Kisielińskiemu. Skawinka chcąc wyrównać przeprowadza teraz kilka ładnych pociągnięć lewą stroną ataku, uzyskując w odstępach 10 minutowych dwie bramki, jedną, z powodu błędu faktycznego prawego pomocnika, drugą, prawego obrońcy Victorji. Z drużyny Kl. sp. Victoria wyróżniał się jeden pracowity środkowy pomocnik i lewy obrońca, z Kl. sp. Skawinka środkowy pomocnik cały czas, zaś po pauzie lewa strona ataku.

Kornerów 3:3 publiczności około 400

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

WP. Dr. Olsz. Krzeszowice. Życzenie się nie spełni, może Pan być spokojny. Klepsydre przyrzekamy umieścić.

WP. Pseudo-Robotnik Trzebinia. Otrzymałmy i dziękujemy za zainteresowanie się artykułem. Ma Pan najzupełniejszą rację. Właśnie w celu wzajemnego porozumienia się, współpracy i pomocy tym, którzy jej potrzebują przystąpiliśmy do wydawania pisma bezpartyjnego. Na razie nie skorzystamy tak z powodu braku miejsca, jakoteż z powodu koniecznej przeróbki Ma Pan wiele słuszności. W przyszłości skorzystamy.

WP. Mio. Fu. Trzebinia. Otrzymałmy. Prześlemy żądane numery i nadal będziemy posyłać.

W. Sz. Sp. Gal. Kop. Libiąż. Bardzo serdecznie dziękujemy za poparcie i cieszymy się niezmiernie, za tyle zaufania. Również bardzo dziękujemy za życzenia.

Oby takich firm było więcej!

WP. Rdest Niedzielska. Skorzystamy. Z powodu braku miejsca nie umieściliśmy.

WP. St. Łuk. Trzebinia. Otrzymałmy Rzeczą doskonałą. Prosimy na przyszłość ale tuszem nie ołówkiem.

WP. Flor. Krzeszowice. Artykuł otrzymałmy Nie umieszczamy z powodu braku miejsca. Dział ten gotowi jesteśmy otworzyć w niedalekiej przyszłości Narazie nie możemy.

WP. St. Wodn. Chrzanów. Otwieramy, dziękując serdecznie za współpracę a w szczególności za miłe i tak gorące powitanie tygodnika.

WP. Dub. Balin. Wykorzystamy od następnego numeru przesłaną nowelkę.

WP. Ed. Pi. Skawina. Otrzymałmy w ostatniej chwili. Dziękujemy za współpracę zamieścimy w następnym numerze „Echa“. Prosimy o adresy.

WP. Szlag Jeleń. Spóźnione. Umieścimy w następnym numerze.

WP. Szan. Akad. Chrzanów. Wysyłamy. Narazie zniżki nie udzielamy.

WP. „Wilner“ Oświęcim. Serdecznie dziękujemy za wyrazy uznania. Bardzo się cieszymy z objawionej chęci współpracy. Skorzystamy bardzo chętnie.

WP. W. A. G. Jaworzno. Narazie niemamy miejsca. Okropnie czarna melancholia bije z tego utworu. Może coś pogodniejszego.

WP. Jakubiński Warszawa. Umieściliśmy. Należność 25 zł. prosimy przysłać czekiem P.K.O. 404.101.

Zawiadamiam W. Panów, że otworzyłem pierwszorzędny zakład krawiecki ubrań męskich Jako b kierownik przez lat 20 najlepszych firm wiedeńskich i innych, daję gwarancję najlepszego wykonania, tak dla W. Panów, jakoteż Wnego Duchowieństwa. Posiadam bardzo wiele listów polecających. Wykonuję kompletne ubranie z własnego wełnianego materiału od 120 zł. do 220 zł. Za uszycie ubrania pobieram 50 zł. i wyżej. Za mundury studenckie z własnego materiału za całość od 50 zł. i wyżej. Za płaszcze studenckie z dobrego wełnianego materiału od 100 zł. i wyżej. Mundury i ubrania zbiorowe wykonuję po stosunkowo niższej cenie. Dla Wnego Duchowieństwa sutanny i płaszcze od 150 zł. wzwyż. Na żądanie wyjeżdżam z wzorami do każdej miejscowości. Za najlepsze wykonanie i króć odpowiadam i polecam się W. Panom z należytem poważaniem

Antoni Dobrzański
Zakład krawiecki ul. Kościuszki 271
Trzebinia.

ECHO ZAGŁĘBIA KRAKOWSKIEGO

NOWY BEZPARTYJNY TYGODNIK

jest jedynem czasopismem w Zagłębiu, które każdy powinien czytać.

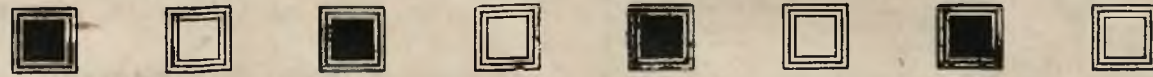
ECHO ZAGŁĘBIA KRAKOWSKIEGO

Jest najpoczytniejszem pismem wszystkich mieszkańców Zagłębia.

PRENUMERATA: Roczna 10 zł., półroczna 5 zł., kwartalna 2.50 miesięczna 1 złoty.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:

Jaworzno, ul. Mickiewicza.

Ogłoszenie licytacji!

Gmina m. Chrzanowa sprzedaje w drodze publicznego przetargu, który odbędzie się w dniu 30 kwietnia 1931 r. o godzinie 14 w sali obrad Rady miejskiej w Chrzanowie:

a) 4 działki w obszarze od 432 - 500 m² gruntu gminnego z parceli gr. lkat. 8102. położonej w Chrzanowie przy ul. Śląskiej (Kąty).

b) 30 działek w obszarze od 425 - 770 m² gruntu gminnego z parceli gr. lkat. 3837. położonej w Chrzanowie naprzeciw Stacji kol. Cena wywołania sprzedać się mających gruntów pod a) 5 zł. za każdy m² pod b) 10 zł. za każdy m². Plany parcelacyjne oraz szczegółowe warunki licytacyjne wyłożone są do wglądu w Sekretaracie Urzędu miejskiego w Chrzanowie w godzinach urzędowych. Chrzanów, dn. 18. IV. 1931. Burmistrz: M. Bytowski mp.

Wytwórnia
pieczętek kauczukowych
NOE BOGLER
CHRZANÓW AL. HENRYKA 4.

Humor.

NA WSI.

— Janie a zdrowi ta u was w chałupie?
— Zdrowi, jeno czerwona krowa ciągiem słabuje.
— Ze też to w waszej famieliż zawdy sie jakiesić chorobiska trzymają

DLA TYCH CO SIĘ WŁÓCZĄ PO SĄDACH.

Po dwudziestu dekrétach, trzynastu remisach, Czterdziestu kondemnatach, sześciu kompromisach Zwyciężył Marek Piotra, a że się wzbogacił, Ostatnich trzysta złotych za dekret zapłacił. Umarł Piotr, umarł Marek powróciwszy z grodu, Ten, co przegrał, z rozpaczny ten, co wygrał [z głodu.

ZAPAMIĘTAŁA SOBIE.

Mała Jania, gdy bawiła się w ogrodzie, ukłuła ją w rączkę osa. Rączka spuchła, było dość bólu płaczu, nic też dziwnego, że Jania zapamiętała sobie dobrze to zdarzenie. W jakiś czas przyjechała do nich ciocia młoda mężatka, która lada dzień spodziewała się odwiedzin bociana. Widząc ciocię, biegnie Jania do matki i pyta: Mamusi! Czy ciocię Helę w brzuszku także osa ukłuła. . . .

Z POLITYKI.

— Czy pani widziała Petlurę?
Nie widziałam nie chcę widzieć, a jeżeli pan wyjmie i pokaże, to się rzucę z okna.

Urzędnik (czytając gazetę). Statystycy twierdzą, że na każdego człowieka dziennie przypada po 3/4 funta mięsa. Gdybym ja tak złapał tego złodzieja, co moje trzy ćwierci zjada!

„ECHO ZAGŁĘBIA“ czyta 5.000 osób a więc OGŁASZAJCIE SIĘ W „ECHU“!

PRENUMERATA:

Miesięczna	zł. 1' —
Kwartalna	„ 2' 50
Półroczna	„ 5' —
Roczna	„ 10' —

Ogłoszenia kolorowe 25% droższe.
Przy ogłoszeniach stałych rabat według umowy.

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona za tekstem	300' zł. —
1/2 strony „ „	160' „ —
1/4 „ „ „ „	85' „ —
za 1 mm. w 1 szp. na 1 stronie	— „ 60
„ 1 „ „ „ „ w tekście	— „ 40
„ 1 „ „ „ „ po tekście	— „ 20
Drobne za słowo	— „ 10